Cinsel E?itime Yönelik Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Cinsel E?itime Yönelik Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18641

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Cinsel E?itime Yönelik Tutum Ölçe?i (CETYÖ), ?ehnaz Ceylan, ?brahim Artan ve Fatma Betül Kurnaz-Ad?batmaz taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilmi?, bireylerin cinsel e?itimin gereklili?i, kapsam? ve uygulanma biçimi hakk?ndaki tutumlar?n? ölçmek amac?yla tasarlanm?? öz bildirimli bir psikometrik araçt?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, Türkiye'deki e?itim ortamlar?nda ve toplumsal ba?lamda Cinsel E?itim konusuna dair mevcut alg?lar? ve dirençleri bilimsel bir temelde analiz etme ihtiyac?na cevap vermektedir. Ölçek, yüksek düzeyde güvenilirlik ve geçerlilik özellikleri sergilemektedir ve e?itim psikolojisi alan?nda ara?t?rmac?lar için de?erli bir ölçüm arac? sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Cinsel E?itim, Tutum Ölçe?i, Psikometrik Geli?tirme, Güvenilirlik, Geçerlilik, Cinsel Sa?l?k, E?itim Politikalar?.

Yazarlar

?ehnaz Ceylan, ?brahim Artan, Fatma Betül Kurnaz-Ad?batmaz.

Amaç

Cinsel E?itime Yönelik Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin cinsel e?itimin toplumsal faydalar?, ki?isel geli?im üzerindeki etkileri ve uygulanmas?na yönelik potansiyel engeller hakk?ndaki tutumlar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Ölçek, bu tutumlar?n demografik de?i?kenler (ya?, cinsiyet, e?itim düzeyi vb.) ba?lam?nda nas?l farkl?la?t???n? ortaya koymak için kullan?labilir.

Elde edilen veriler, kamu sa?l??? kampanyalar?n?n planlanmas?nda, e?itim müfredatlar?n?n güncellenmesinde ve cinsel e?itimin daha geni? kitlelerce kabul görmesi için gereken stratejilerin geli?tirilmesinde rehberlik etmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle e?itimcilerin ve ebeveynlerin cinsel e?itime olan yakla??mlar?n? de?erlendirmede önemlidir.

Yap?

CETYÖ, kat?l?mc?lar?n cinsel e?itime dair karma??k tutumlar?n? yakalamak üzere tasarlanm?? çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, sadece bili?sel inançlar? de?il, ayn? zamanda duygusal tepkileri ve davran??sal e?ilimleri de içerir. Geli?tirme çal??mas?, bu tutum yap?s?n?n genellikle birkaç alt boyutta kristalize oldu?unu göstermi?tir; bunlar aras?nda **e?itimin gereklili?ine inanç**, **ahlaki veya dini kayg?lar** ve **e?itimin uygulama uygunlu?u** gibi faktörler

ARABPSYCHOLOGY.COM

yer alabilir.

Ölçek maddeleri, cinsel e?itimin okul müfredat?na dahil edilip edilmemesi, hangi ya?ta ba?lamas? gerekti?i ve hangi konular? kapsamas? gerekti?i gibi spesifik konulara yönelik tutumlar? de?erlendirir. Ölçe?in yap?sal temeli, gerçekle?tirilen faktör analizi sonuçlar?na dayanmaktad?r.

Geçerlik

Ceylan ve arkada?lar? (2020) taraf?ndan yürütülen geçerlilik çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r. Genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile madde yap?s? belirlenmi? ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu yap?n?n teorik modele uygunlu?u teyit edilmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in faktör yap?s?n?n kabul edilebilir düzeyde uyum indekslerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Kapsam geçerlili?ini sa?lamak için uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve maddelerin ölçülmek istenen yap?y? yeterince temsil edip etmedi?i de?erlendirilmi?tir. Bu kapsaml? analizler, CETYÖ'nün cinsel e?itime yönelik tutumlar? do?ru ve güvenilir bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k katsay?s? (**Cronbach Alfa**), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Yay?nlanan makalede, Cinsel E?itime Yönelik Tutum Ölçe?i'nin genel Cronbach Alfa de?erinin yüksek oldu?u rapor edilmi?tir (tipik olarak .80 veya üzeri), bu da maddeler aras?nda yüksek bir homojenlik ve tutarl?l?k oldu?unu göstermektedir.

Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçe?in farkl? durumlarda ve farkl? örneklemlerde uyguland???nda benzer sonuçlar verece?i anlam?na gelmektedir. Bu durum, ölçe?in akademik ara?t?rmalarda ve uygulama alanlar?nda istikrarl? bir performans sergileyece?inin önemli bir göstergesidir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda, tutum yap?s?n?n boyutlar?n? belirlemek üzere faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analizden önce, verilerin faktör analizine uygunlu?unu kontrol etmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterlili?i testi ve Bartlett Küresellik Testi yap?lm??t?r. Elde edilen sonuçlar, verilerin faktör ç?karma için uygun oldu?unu göstermi?tir.

Faktör analizi sonucunda ortaya ç?kan boyutlar, cinsel e?itime yönelik tutumun farkl? yönlerini temsil etmektedir. Her bir madde, yüksek bir faktör yükü ile ilgili alt boyuta yüklenmi? ve faktör yap?s?, kuramsal beklentilerle tutarl? bir ?ekilde yorumlanm??t?r. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in

ARABPSYCHOLOGY.COM

teorik temellerinin sa?lam oldu?unu peki?tirmektedir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme çal??mas? yap?lm??, öz bildirim temelli tutum ölçe?i.

Format: Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme (Örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: E?itimciler, ebeveynler, üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popülasyonu.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri (Yeti?kin popülasyon).

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türkiye Cumhuriyeti'nde ya?ayan yeti?kin bireylerden toplanan verilerle geli?tirilmi? ve standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Psikometrik prensiplere uygun olarak madde havuzu olu?turulmu?, uzman paneli taraf?ndan de?erlendirilmi? ve saha verileriyle geçerlilik/güvenilirlik testlerine tabi tutulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Cinsel Sa?l?k, Toplumsal Tutum, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Türkiye, Genç Yeti?kin.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?ehnaz Ceylan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: sehnazceylan@karabuk.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Karabük Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Karabük, Türkiye.

?zinler, Ücretler ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in akademik veya ticari olmayan ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar ?ehnaz Ceylan ile resmi e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ücretler: Ölçe?in kullan?m?na dair ücret bilgisi için do?rudan yazarla irtibata geçilmelidir; ancak

ARABPSYCHOLOGY.COM

akademik ara?t?rmalarda genellikle izin al?narak ücretsiz kullan?m sa?lanabilir.

Test Y?l?: Ölçe?in geçerlilik ve güvenilirlik çal??mas?n?n yay?nland??? y?l **2020**'dir.

Orijinal makaleye eri?im ba?lant?s?: journals.iku.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buradad?r: cinsel-egitime-yonelik-tutum-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Ceylan, ?., Artan, ?., ve Kurnaz-Ad?batmaz, F. B. (2020). Cinsel E?itime Yönelik Tutum Ölçe?i: Güvenilirlik ve geçerlilik çal??mas?. *Ya?ad?kça E?itim, 34*(2), 468-490. DOI: 10.33308/26674874.202034221.

Cinsel E?itime Yönelik Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif haklar? ve akademik kullan?m izinleri nedeniyle burada listelenmemi?tir. Ölçek maddelerinin tamam?na eri?im ve kullan?m için ara?t?rmac?lar?n ve uygulay?c?lar?n, yukar?da referans? verilen orijinal makaleye (Ceylan et al., 2020) ba?vurmas? veya sorumlu yazar ?ehnaz Ceylan ile ileti?ime geçmesi gerekmektedir.

Ölçek, kat?l?mc?lar?n cinsel e?itime dair tutumlar?n? kapsaml? bir ?ekilde de?erlendiren birden fazla Likert maddesinden olu?maktad?r. Maddeler, cinsel e?itimin içeri?i, zamanlamas? ve sosyal kabulü gibi kritik alt alanlar? kapsamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM